

Het SMSje

Voorwoord van de voorzitter

Voor u ligt de tweede uitgave van ons SMSje in 2019. Als bestuur zijn we heel blij met de inzet en beschikbaarheid van onze huidige 45 vrijwilligers, onderverdeeld in molenaars, molengidsen, molenvrienden en bestuur.

Ook zijn we heel blij met de Rabobank Clubkas Campagne die ons dit jaar € 680,- heeft opgeleverd. Leden van de Rabobank kunnen hiervoor hun stem uitbrengen en mocht u dit gedaan hebben dan danken wij u hartelijk. Deze actie zal in 2020 opnieuw plaats vinden onder de naam Rabo Club Support en hierbij alvast een oproep om volgend jaar opnieuw op ons te stemmen. We kunnen dit geld prima gebruiken voor onze activiteiten om ons cultureel erfgoed onder de aandacht te brengen.

Ander goed nieuw is dat de reparatie van de Westerse Molen nu na 3 jaar in gang is gezet en dit jaar zal worden afgerond. Ook is een begin gemaakt met het in originele staat terugbrengen van het monumentale Motorhuisje te Overschild inclusief een Brons motor. Tevens zijn we druk bezig met het opzetten van twee fietsrondjes van ongeveer 45 km rond onze molens en met de herinrichting van de omgeving Molenschuur en molen De Noordstar te Noordbroek.

Rest mij nog te vermelden dat in de redactie van het SMSje een wijziging heeft plaats gevonden namelijk Henk Klöpping is vervangen door Anita Kiss.

Ik wens u veel leesplezier en mocht u vragen, wensen en of bijdragen hebben u bent natuurlijk altijd van harte welkom te reageren of deze wensen te uiten via info@msmog.nl.

Reint Huizenga

Uit het bestuur

Vanmorgen op 18 september is op de mooie molen "De Fram" in Woltersum onze leerling, Leo Huizer, geslaagd voor het landelijk examen vrijwillig molenaar. Leo mag zich vanaf vandaag "molenaar" noemen. Het landelijke examen wordt door de Vereniging De Hollandse Molen afgenomen. Leo is opgeleid door Henk Klöpping en Lex van der Gaag. Op de foto van links naar rechts: Lex, Leo, Henk en Derk Jan Tinga. Derk Jan was aanwezig omdat ook één van zijn leerlingen examen deed.

Ommetje Windlust

Ommetje Windlust voorzitter Reint Huizenga opent vrijdag 10 mei om 13.00 uur de bijeenkomst van het "Ommetje Windlust" en geeft een toelichting op de activiteiten van de MSMOG. Vervolgens gaat het gezelschap van ongeveer 30 personen inclusief de burgemeester onder mooie weersomstandigheden aan de wandel onder leiding van gids Phil Hoogeveen. Hierbij worden de diverse stationnetjes van het ommetje aangedaan. Men loopt langs molen De Windlust, krijgt uitzicht op en uitleg over het natuurgebied bij het Schildmeer door boswachter Annet de Jong. De wandelaars vinden het een leuk en leerzaam ommetje. De middag wordt afgesloten met een hapje en drankje in de Pompel waarna iedereen met een pen van de MSMOG en een plattegrond van het Ommetje tevreden huiswaarts gaat.

www.msmog.nl/495

Internationale studenten bezoeken Harkstede

Op dinsdag 20 augustus hebben internationale studenten een bezoek aan Harkstede gebracht.

De groep van COSIS bezoekt de oude begraafplaats in Scharmer, de NH Kerk en Stel's Meulen.

Sinds vorig jaar werkt de Molenstichting Midden- en Oost Groningen samen met de ESN, het Erasmus

Student Network, dat internationale studenten op allerlei gebied begeleidt, maar dat hen ook de mogelijkheid biedt kennis te maken met het Culturele Erfgoed van onze provincie.

Na de lunch fietste er een groep richting Scharmer en de anderen bezochten de kerk, waarna er gewisseld werd.

Met z'n allen tenslotte voor het laatste programmaonderdeel naar de molen voor een rondleiding inclusief uitleg en een afsluitende fotosessie.

www.msmog.nl/498

Motorhuisje Overschild

Woensdagmiddag 28 augustus is het startsein gegeven voor de restauratie van het motorhuisje bij de Windlust in Overschild. Het bestuur heeft daarbij de nadruk gelegd op zelfwerkzaamheid van de vrijwilligers zodat er zoveel mogelijk kan worden gedaan voor de te besteden gelden. Wij, Marius en ik, zijn alvast begonnen afgelopen vrijdag en hebben, in overleg met Martijn Krabbendam onze aannemer en Erwin v.d. Laan, eigenaar van de grond rondom het project, het grind afgegraven en in een grote zak gestald. Er moet nu nog een tuintje worden weggehaald (rotklus, maar daarbij hebben we hulp van Gerard)) en de cementpannen moeten van het dak af. Fa. Krabbendam zorgt voor een rolsteiger en als wij nu met een man of 4 die pannen erg voorzichtig verwijderen denk ik dat het op deze zelfde vrijdagmiddag geklaard kan worden. De panlatten en tengels kunnen er dan ook direct af. Er wordt gezorgd voor warme (als het koud weer is) of koude (als het warm weer is) dranken met iets lekkers.

www.msmog.nl/498

Huwelijk bij de Ruiten

Apart is dat, hoewel we bijna 25 jaar samen zijn en huis en kinderen hebben, het voelt alsof het nu wel wat definitief wordt. Het weer is nog even een dingetje. De app toonde heel lang voor ons dorp voor onze dag een wolkje met regen. Sinds gisteren is een voorzichtig zonnetje te zien.

Deze column werd door Herman Sandman op 15 juni 2019 geschreven en in het Dagblad van het Noorden geplaatst. De verder niet genoemde locatie waar Herman zijn huwelijk vierde bleek aan de Groenedijk te liggen, in de buurt van molen De Ruiten. Molenaar Henk Helmantel zette de molen uiteraard in de vreugd. Herman en echtgenote namens bestuur, molenaars, molengidsen en molenvrienden van harte!

Cdk op bezoek

Het bezoek van CdK de heer Paas op 16 september aan de Windlust te Overschild. Het was een werkbezoek en hij krijgt een hele goede indruk van de molen en versterking ervan en van het motorhuisje.

Herstel Westerse Molen

De "vliegende schotel" blijkt bij nadere beschouwing een soort paraplu te zijn. Want wat is er aan de hand: molenmaker Doornbosch uit Adorp gaat donderdag, 1 augustus, de kap van de Westerse molen lichten. Daar moet nogal wat werk aan gebeuren: de beide voeghouten worden vervangen. Die waren doorgebogen, waardoor de molen niet meer kon draaien. En de tempelbalk, die tussen de beide voeghouten zit - aan de voorkant - was ook rot en wordt dus ook vervangen.

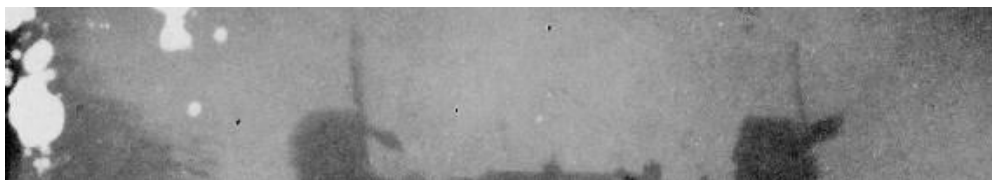
Omdat de voeghouten de basis zijn van de kap is het niet mogelijk die te vervangen terwijl de kap er nog op ligt. Daarom worden de werkzaamheden naast de molen verricht. De kap moet er eerst af. Doornbosch denkt dat het in oktober weer klaar is, maar zelfs in de zomer is het geen goed idee om de molen maanden zonder kap te laten staan. En daar is dus die "vliegende schotel" voor: een noodkap, die de molen keurig waterdicht afsluit. Jammer, het was zo mooi geweest als die aliens uitgerekend bij één van onze molens waren geland.

Eerste molen foto

Dat de kwaliteit een stuk beter kon, bewijst de volgende foto. Zo te zien badend in fel licht en met een goede kwaliteit.

Adembenemend: een blik terug in de tijd, meer dan 180 jaar geleden!

Bayard leefde in Montmartre en het was dan ook logisch dat hij zijn eerste foto's daar heeft gemaakt. De molens die we zien staan ervoor zover we weten niet meer: het zijn een kleine torenmolen en 3 grote standerdmolens. Merk op dat ten minste drie van de vier molens nog een dwars getuigd gevluucht hebben, iets dat we voor zover wij weten in Nederland toen al lang hadden afgeschaft. Kijk voor een volledig verhaal met foto's op onze site!

www.msmog.nl/497

Nieuwe ontwikkelingen

Op 15 juni was het Slochter Stroomsloopdag 2019. De leerlingen van instructeurs Klöpping en Van der Gaag hadden er zin in! In een paar uur tijd werd de oeroude en niet erg veilige oude installatie uit de molen De Groote Poldermolen gesloopt en belandde in de vuilnisbak. Binnenkort zal installatiebedrijf Pot beginnen met het aanleggen van de nieuwe installatie.

Na afloop waren de legeringsbalken zowel stroom technisch leeg als - voor het eerst in jaren - weer stofvrij!

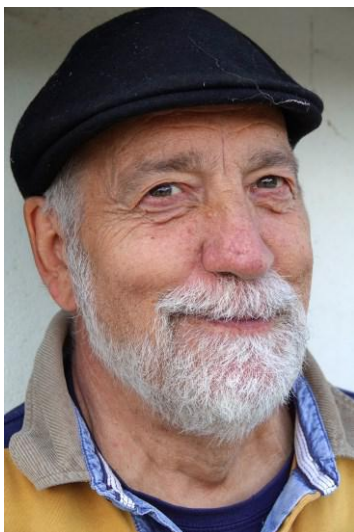
www.msmog.nl/489

Geslaagd

Op de Widde Meulen in Ten Boer wordt op 4 mei de regionale examens gehouden. Onze leerling Leo is als eerste aan de beurt. Het weer laat niet toe dat er gedraaid wordt, maar Leo heeft in de afgelopen periode al meer dan voldoende laten zien dat hij het zeil keurig voor kan leggen. Immers, een kandidaat is altijd zes weken van tevoren op de molen aanwezig om de molen te leren kennen. De molenaars van de Widde zullen vast de examencommissie wel ingefluisterd hebben dat het wel goed zit met Leo 's zeilvaardigheid.

Leo word door een hele groep volk ontvangen: de examencommissie, dan de molenaars van de Widde, een gast - Rolf is ook instructeur en komt meekijken met het examen - en natuurlijk de beide instructeurs van Leo: Lex en Henk.

Dan wordt Leo de stelling opgestuurd, de commissie moet het er toch even over hebben. Dat duurt niet lang - en dan mag Leo de uitslag vernemen. Toch even spannend, en de kandidaat krijgt nog mee dat hij nog eens goed naar de wieksystemen moet kijken. Maar ... "u bent geslaagd, gefeliciteerd!"

Gewoon een dag

Vandaag, 27 april "gewoon een dag op de Noordermolen". En het ging weer mooi vandaag - waarbij ik ook nog een onderhoekstouw moest vervangen. Ik had gelukkig nog een stuk liggen, gekregen van Lex van der Gaag. En dus heb ik er maar een nieuw touw aan gesplitst. En we kregen volop "veziede" ook nog !

Het ging vandaag van hort naar her, waarbij ik Geo cashers op bezoek had en andere collega molenaars. Veel wind naar windstil en weer vol naar stevige wind.

Molengids

Molengidsen spelen een belangrijke rol bij het betrekken van een dorpsgemeenschap bij een molen. Ze beschikken over basiskennis van molens, kunnen bezoekers veilig rondleiden en organiseren in samenwerking met de molenaar in en rondom de molen. Om hun werk op de molen goed en veilig te kunnen doen, volgen molengidsen eerst de cursus molengids. De cursus wordt gegeven door een consultant van Erfgoedpartners en een molenaar. Het doel is om mensen op te leiden, die enthousiast zijn voor de molen in eigen dorp of regio, maar die zelf (nog) geen molenaar willen worden. Molengidsen beschikken na acht bijeenkomsten over basiskennis van (Groninger) molens. Als eindopdracht bedenken en bereiden ze samen een activiteit voor op eigen molen en voeren deze uit. Deze eindopdracht wordt op de laatste avond, als ook de certificaten Molengids worden uitgereikt, gepresenteerd en geëvalueerd.

Wie geïnteresseerd is kan mailen met de instructeurs van de MSMOG. lessen@msmog.nl

Zjoeff !.....zjoeff !.....zjoeff !.....zjoeff !

Dit is het geluid dat molenaars graag horen wanneer ze de molen aan de draai hebben gekregen. Dat gaat niet zomaar.

Voordat iemand zich molenaar mag noemen, zal hij/zij eerst de opleiding tot molenaar moeten hebben gevolgd en met succes examen moeten hebben gedaan. Dat examen wordt afgenomen door het Gilde van Vrijwillige Molenaars (GVM), onder wiens auspiciën ook de opleiding plaatsvindt. Onze stichting verzorgt deze opleiding ook: onder de voortvarende leiding van de instructeurs Henk Klöpping en Lex van der Gaag is Klas 2019 er momenteel druk mee bezig op de (les)molen van de Grootte Polder te Slochteren. Het is niet alleen de praktijk die wordt geleerd, maar ook een flinke dosis theorie, die door het GVM in een tweetal kloeke mappen is ondergebracht. Het weer, de veiligheid rond en in de molen, de techniek van de molen en de diverse molentypes en hun eigenschappen vormen voornamelijk onderdelen ervan. De opleiding zoals die door de MSMOG wordt gegeven, begint in januari en eindigt in december, d.w.z. dat dan de hele theorie is doorgenomen en alle seizoenen zijn geweest. Elke zaterdagmiddag (behalve vakantieperiodes) zijn de leerlingen met de molen bezig en, als deze eenmaal draait, is het tijd voor koffie, thee en de theorie met altijd het weer en de veiligheid. Tijdens de opleiding worden ook andere molens bezocht, want geen molen is gelijk. Men kan examen doen na 150 praktijkmomenten, waarvan 30 uren op een "vreemde" molen. Alvorens men het landelijke GVM-examen kan afleggen, moet men eerst het regionale (GVM-district Groningen) hebben gehaald. Schrijver dezes maakt deel uit van Klas 2019 en geniet iedere les weer met volle teugen.

Even voorstellen.....

Mijn naam is Tim Smit en sinds 1982 aan mij gekoppeld en rechtsgeldig aangemaakt bij het gemeentehuis van Delfzijl. Na een aantal jaren nabij de Delf zijn wij verhuisd naar Nieuwe Pekela waar ik getogen ben. De Oost-Groningse mentaliteit heb ik meegenomen naar mijn studietijd in Stad.

In 2017 heb ik de stichting Vestingdagen Noord-Nederland opgericht. Deze stichting zorgt voor een juiste vertelling van de periode 1650-1700 in het noorden. Tijdens talloze gesprekken met bestuurders en ondernemers heb ik in de periode 2014-2016 gemerkt dat er een groot gemis is aan een deugdelijke culturele infrastructuur in het noorden. De stichting Vestingdagen Noord-Nederland bewijst met haar evenementen dat met hulp van bestuur en ondernemers prachtige evenementen kunnen worden opgezet. Mijn netwerk is groot en daar profiteer ik dagelijks van. Mijn werk als medewerker Vastgoed & Grondzaken bij noordelijke gemeenten bevalt erg goed. Afwisseling in opdrachten en bij mogen dragen aan de ruimtelijke kwaliteit van het noorden voelt ook nog eens goed!

In mei 2019 ben ik gevraagd of ik penningmeester wilde worden van de landelijke stichting Rampjaar 1672. Deze nieuwe stichting richt zich op een landelijke dekking van culturele instellingen en erfgoedpartners om het 350-jarig bestaan van het Rampjaar in 2022-2023 ordentelijk te laten verlopen. Wij zorgen voor afstemming en coördinatie in Nederland.

Maar naast het papier en evenementen van hierboven, zocht ik ook meer mechanisatie in combinatie met cultuurhistorie. Vandaar dat ik lid ben geworden van de MsMOG! Ik wil mij inzetten voor de activiteitencommissie om wellicht daarna door te stomen naar vrijwillig molenaar.

Pronkjewail molen wandeletappe

Op 30 maart 2019 hebben we Pronkjewail paden uitgetest en verkend. Wij maakten kennis met de voorgedragen Pronkjewail objecten, met de aanwezige mensen en met hun organisaties zoals de MSMOG.

Op onze etappe bekeken wij maar liefst 4 molens van MSMOG te weten de Noordstar, de Fraeylema molen, de Groote Polder - en de Ruitenpoldermolen. De molenaar van deze laatste molen Henk Helmantel had maanden eerder ons idee zijn molen mee te laten doen in onze Pronkjewail ambities omarmd. Zijn picknick zit had hij al klaar en voor een stempel kastje had hij wel materiaal. De ene molenaar gaf een nog een langere uitleg dan de andere.

Wij prijzen ons gelukkig met de openstelling van de (molen) terreinen en het elan bij de MSMOG zich zo in te zetten voor een groot publiek van binnen maar ook van buiten de provincie.

Langs én door
de Pronkjuwelen
van Croningen

Pronkjewail
Pad

Durf jij het aan?

2x ruim 250 km wandelen
2x 55 Croninger dorpen
2x 150 Pronkjewailposten
5.5 maand
1 huldinging

Georganiseerd
door
Zak de Noord

Hieronder de puzzel van het SMSje.

Woorden vermeld in dit SMSje wegstrepen.

S N O Y M H C S I T N A M O R
T E W P N S O W N N N T Q N T
U S E O E D N Q G I L I E V L
D D I M S E S W I N D L U S T
E I S P D I U G P A N P A N J
N G S E I B L A E E M T I A I
T N E L G E E B B D H J M W W
E E S J N G N K W A R M R I H
N L O M E R T C R V E A W A S
K O T S L U T K S R D K A T F
Q M O M O U S C Q T Z M T I X
M T F O M T H E P Z V K Q P D
B Z H G E A G N I M M E T S B
L E B D D N T A A D I D N A K
S J E E Q F K O M M E T J E X

- (?) MOLENGIDSEN
- (?) CONSULENT
- (?) GEDRAAID
- (?) ROMANTISCH
- (?) STEMMING
- (?) STUDENTEN
- (?) NATUURGEBIED
- (?) SCHADE
- (?) WINDLUST
- (?) POMPEL
- (?) OMMETJE
- (?) HARKSTEDE
- (?) TAIWAN
- (?) FOTOSESSIE
- (?) MOLENGIDSEN
- (?) JAMMER
- (?) KANDIDAAT
- (?) MSMOG
- (?) VEILIG

Met dank aan onze sponsors:

gemeente
Midden-Groningen

Colofon

Het 'SMSje' is een publicatie van de Molenstichting Midden- en Oost-Groningen. Dit is nummer 2 van jaargang 13 (September 2019).

© 2019 MSMOG Commissie Communicatie.

Web: www.msmog.nl. Mail:

redactie@msmog.nl. Telefoon: 06-54656573.